

Projekt dansk

Arbejde

Lærervejledning

Indhold

Opbygning og indhold	3
Teoretisk baggrund	4
Opgavetyper	5
Forslag til projekter	9
Udskrifter af lytteøvelser	19

Opbygning og indhold

Projekt dansk – Arbejde består af:

En tekstbog, som også fungerer som øvebog.

En hjemmeside med lydmateriale, som kan bruges online eller frit downloades, links til gennemførelsen af internetbaserede opgaver og en lærervejledning med bl.a. instruktioner til læreren, udskrift af lytteøvelserne og forslag til projekter.

Projekt dansk – Arbejde er bygget op omkring et overordnet emne: Arbejde. Materialet er delt op i tre mindre delemner: **Hverdag, rutiner og arbejde**, **Livshistorier** og **Drømmejob og jobkrav**. Hvert emne kan anvendes særskilt som forberedelse til den mundtlige modultest.

I det første delemne – **Hverdag, rutiner og arbejde** – arbejdes der med:

Beskæftigelsesformer eller jobmuligheder i Danmark – Introduktion til de forskellige former for erhverv samt problematikken "Arbejdsliv versus familieliv" – Skriv et læserbrev.

Emnet introduceres gennem en quiz om hverdagens rutiner. Der reflekteres endvidere over, hvordan rutiner påvirker den enkelte på det personlige plan. Er kursisterne vanemennesker eller kan de lide at improvisere? Kursisterne arbejder implicit med nutidsformen af verber i alle tre grupper. Senere i forløbet bliver der sat fokus på hverdagen i forbindelse med erhverv/job. Emneforløbet slutter med en stor opgave, som handler om, hvordan den enkelte kan skabe balance mellem arbejde og familie i et moderne samfund. Kursisterne skal bl.a. tage stilling til problematikken ud fra egne erfaringer for til sidst at sende et læserbrev enten med post eller via e-mail til www.familiekanalen.dk.

I det andet delemne – **Livshistorier** – arbejdes der med:

Tidligere eller aktuel beskæftigelse i Danmark eller i hjemlandet – Skriv et CV.

Forløbet tager udgangspunkt i tre fiktive personers livshistorier: Jan, Mikael og Helene. Kursisterne arbejder implicit med datidsformer af verber i alle tre grupper. Emneforløbet indeholder bl.a. materialets første store læsetekst, som er en artikel skrevet i journalistisk stil. Senere bliver der sat mere fokus på kursisters livshistorie. I slutopgaven arbejdes der med diverse former for CV'er. Sidst men ikke mindst opfordres kursisterne til at skrive deres eget CV i bogen eller på AFs hjemmeside og eventuelt sende det.

I det tredje delemne – **Drømmejob og jobkrav** – arbejdes der med:

Jobsøgningsmetoder bl.a. annoncelæsning i trykte medier og elektroniske medier – Annoncesøgning og udarbejdelse af ansøgning.

Emneforløbet begynder med en opgave om, hvad ti børn gerne vil være i fremtiden.

Kursisterne arbejder implicit med fremtidsformer af verber i alle tre grupper.

Gennem mimeøvelser skal kursister bl.a. sammenligne, hvad de ville være som børn, og hvad de ønsker at være i fremtiden. Der arbejdes med kursisters fremtids- og erhvervsmuligheder på det danske arbejdsmarked. Senere lærer kursisterne at skelne mellem erhvervenes fordele og ulemper samt hvad de kræver. I den første slutopgave bliver kursisterne introduceret til annoncelæsning og -søgning på internettet og trykte medier.

I den anden slutopgave lærer de at skrive en passende ansøgning bl.a. som svar på en annonce, de selv har fundet på internettet eller i avisen. De opfordres til at skrive ansøgningen på AFs hjemmeside og eventuelt sende den.

Teoretisk baggrund

Det overordnede mål med materialet er, at kursisterne opnår kommunikative tale-, skrive-, lytte- og læsekompetencer. Gennem arbejdet med kommunikative aktiviteter får kursisterne mulighed for at tilegne sig sprog, samtidig med at de introduceres til emne- og projektarbejde. Materialet er bygget op over en skabelon bestående af en introduktion, en gennemførelse og en forholdsvis stor opgave med henblik på fremlæggelse i klassen eller "ude i det virkelige liv". Det er derfor vigtigt, at læreren gennemlæser det samlede emneforløb, før undervisningen planlægges. Gennemførelsen af et emneforløb kræver tit en tilbagevendende til bestemte opgaver. Det er f.eks. svært at gennemføre en opgave om stillingsannoncer, hvis kursisterne ikke er blevet fortrolige med ordforrådet om jobkravene.

Kursisterne bliver i første omgang introduceret til emnet gennem en række opgaver, som har til formål at aktivere ordforråd og forberede til resten af forløbet. Bagefter arbejdes der mere i dybden med emnet gennem gradvist sværere tekster og/eller lytteøvelser. Til sidst skal kursisterne gennemføre en stor opgave, som også er bygget op over ovennævnte skabelon.

Derudover er det materialets ambition at leve op til de nye modultestkrav opstillet i bekendtgørelsen af december 2004. Der arbejdes derfor med opgaver, som kursisterne møder under de officielle modultest. Sidstnævnte opgavetyper inkluderes i det kommunikative arbejde således, at de indgår i relevante kontekster. Testopgaverne er tilrettelagt således, at de mest muligt ligner de officielle opgaver både mht. instruktioner og form. Lytteopgaverne 2 (matchning af billede og tekst) tager f.eks. højde for, at der er indlagt et minuts pause mellem instruktionen og gennemførelsen af opgaven i Ministeriets modultest.

Materialet forsøger endvidere at forberede kursisterne på projektarbejde. Arbejdet med de kommunikative opgaver kræver en vis elevstyring og autonomi samt en omorganisering af klassen i større eller mindre grupper. Læreren agerer konsulent og hjælper kursisterne hen ad vejen. En holdbar kommunikativ undervisning går gennem aktiviteter, som sætter eleverne i virkelighedsnære kommunikationssituationer. Det vil sige, at der er brug for en undervisning, hvor kursisterne indgår i kommunikation med hinanden, læreren eller en eller anden form for tekst. Interaktion gennem forhandling af betydning kræver afklaringer, bekræftelser, negativ feedback m.m., hvilket fører til sprogproduktion og -tilegnelse.

Det er nødvendigt at tilrettelægge læseplaner, som skaber rammerne for relevant kommunikation. Det vil sige, at kommunikative aktiviteter skal have et overordnet formål. Kursisterne skal have en god grund til at tale, skrive, lytte og læse. Det er også nødvendigt, at de afvekslende aktiviteter tilrettelægges således, at de bidrager til en syntaktisk kompleksificering af sproget.

Materialet forsøger derfor at skabe rammerne for en undervisning, hvor aktiviteter er motiverende og har et formål. Kursisterne sættes i kommunikationssituationer, hvor de er nødt til at forhandle om betydning. Sådanne undervisninger muliggøres ved hjælp af en læseplan, som består af pædagogiske aktiviteter som fx problemløsningsopgaver. Disse aktiviteter skal tilrettelægges på en sådan måde, at behovet for at producere korrekt sprog dukker naturligt op i interaktion med andre akkurat som i naturlige, ægte kommunikationssituationer. I forlængelse af hvert af de tre emneforløb kan læreren vælge at gennemføre et af de projekter, som findes senere i den medfølgende lærervejledning.

Opgavetyper

De fleste opgaver i **Projekt dansk – Arbejde** skal løses i grupper eller parvis. Det anbefales derfor, at klassen omorganiseres i grupper, som til en vis grad bør være sprogligt homogene. Materialet tager udgangspunkt i kursisternes erfaringer med det danske sprog og samfund. Med andre ord kan resultatet af en bestemt opgave være på vidt forskellige sproglige niveauer. Materialet kan også anvendes individuelt uden hjælp af lærer i studiecentret, da alt lydmateriale og links til internetbaserede opgaver findes på hjemmesiden: www.projektdansk.dk. Lydmaterialet kan anvendes online eller frit downloades. I så fald er det lærerens opgave at brænde filerne på en cd til brug i klassen. Alle filer er i MP3-format. Inden brænding sørger Media Playeren for at konvertere filerne således, at de kan afspilles på enhver cd-afspiller. Sådan downloades lytteøvelserne:

1. Klik på: **Download Lydklip**

2. Venstreklik på: **www.projektdansk.dk/lyd/01.ZIP** (02, 03, 04...)

3. Åbn med WinZip, og vælg destinationsfolder eller

1. Klik på: **Download Lydklip**

2. Højreklik på: **www.projektdansk.dk/lyd/01.ZIP** (02, 03, 04...)

3. Vælg: **Gem link til disk** eller **Gem destination til disk**, og åbn med WinZip

Materialet indeholder en række varierede opgavetyper. Her er et uddrag af de opgaver, som anvendes hyppigst i **Projekt dansk – Arbejde** samt henvisning til eksempler fra bogen.

1 Nye ord

Opgaven har et tredobbelt mål. For det første er det en skanneøvelse, hvor kursisterne skal finde noget specifikt i den tekst, der skal arbejdes med senere. Den del af opgaven kan løses individuelt. For det andet skal kursisterne diskutere det nye ordforråd i gruppen eller parvis. Det er lærerens rolle at sørge for, at der sker en reel udveksling af oplysninger mellem kursisterne. Opgaven har en høj kommunikativ værdi, da nogle kursister uden tvivl må have et større ordforråd end andre. De "dygtigere" kursister kan på den måde hjælpe de "svagere" kursister gennem forklaringer, afklaringer, be- og afkræftelser. For det tredje træner opgaven kursisterne i at slå ord op i en ordbog.

2 Quiz/gæt

Aktiviteter af denne type kan enten gennemføres parvis, i større grupper eller i klassen. De har en høj underholdningsværdi og skaber en vis konkurrence mellem kursisterne. Af den grund plejer denne type opgave at være ret motiverende.

3 Opsamling i gruppen/klassen

Det overordnede mål med opgaven er at presse kursisterne til at fremlægge resultatet af en bestemt opgave (løst i gruppen eller individuelt). Alles svar, resultater og konklusioner sammenlignes i et større forum, det kan være mundtligt, skriftligt, på tavlen eller på opslagstavlen. Læreren er konsulent og vejleder, den hjælpende hånd. Fremlæggelsen er en vigtig del af opgaven, da den sætter fokus på sproget. Kursisterne presses ligeledes til at producere korrekt sprog, da det sker for et publikum.

4 Modultest-opgavetyper

Lytning opgave 1

Fokus: Færdighed i at lytte lokalt med henblik på at identificere detaljer i en fortællende tekst.

Opgavetype: Multiple choice.

Lytteøvelse – Syg af stress, side 28.

Lytteøvelse – Jans livshistorie, side 37.

Lytning opgave 2

Fokus: Færdighed i at lytte omhyggeligt globalt.

Opgavetype: Matchning af billede og tekst.

Sarahs hverdag, side 7.

Helenes historie, side 42.

Lytning opgave 3 (fra D2/M3 og D3/M2)

Fokus: Færdighed i at lytte omhyggeligt globalt til en dialog.

Opgavetype: Matchning af billede og tekst.

Match dialogen med billedet, side 18.

Læsning opgave 1

Fokus: Færdighed i at lokalisere faktuelle oplysninger i en tekst – skanne/læse hurtigt, lokalt.

Opgavetype: Kortsvar.

Match personen med sætningen, side 19.

Hvad vil de være?, side 62.

Læsning opgave 2

Fokus: Færdighed i at læse omhyggeligt globalt.

Opgavetype: Kortsvar.

Læseøvelse, side 26 og 27.

Postbuddet fra Finland, side 40 og 41.

Svar, side 52.

Tre drømmejob, side 64, 65 og 66.

Annoncer, side 74 og 75.

Svar, side 80.

Læsning opgave 3

Fokus: Færdighed i at forstå tekstsammenhæng.

Opgavetype: Udfyldning (cloze).

Udfyld brevet, side 10.

Udfyld læserbrevet, side 29.

Udfyld brevet, side 38.

Udfyld ansøgningen, side 81.

Skrivning opgave 2 (fra D2/M3 og D3/M2)

Fokus: Færdighed i at give faktuelle oplysninger – herunder beskrive, fortælle og stille spørgsmål.

Opgavetype: (U)formel henvendelse.

Skriv et læserbrev, side 32.

Skriv et brev, side 39.

Skriv en e-mail, side 61.

Skriv en ansøgning, side 84.

5 Matchning

Matchningøvelser bidrager til opdagelse af det nye sprog. De inddrager alle kursister, udsætter dem for input og skaber interesse. De introducerer ordforråd og temaet på en spændende måde.

Skriv sætningerne, side 8.

Match historien med billedet, side 20.
Når jeg bliver stor..., side 56 og 57.
Match annoncen med jobbet, side 78.

6 Mim

Mimeøvelser plejer at være ret populære. De skaber tit en god stemning i klassen. De bruges også som "isbrydere" på nye hold eller når der kommer nye kursister i klassen. Det er vigtigt, at læreren forklarer kursisterne, hvad der forventes af dem. Mimeøvelserne er nemlig todelte: De giver konteksten (job, drømmejob), og det anvendte sprog bearbejdes i den sidste del af øvelsen.

Mim et job, side 23.
Mim et job – før og efter, side 63.

7 Problemløsningsopgaver

Denne type opgaver kræver en del refleksion. Kursisterne er selv herre over det resultat, der kommer ud af opgaven. De skal danne sig hypoteser, beskrive erfaringer, sammenligne alternative løsninger, evaluere og eventuelt blive enige om en fælles løsning.

Sammenlign de to historier, side 43.
Dig og din nabo, side 43.
Tre biografier, side 44 og 45.
To CV'er, side 48 og 49.
Snak i gruppen, side 53.
Find den nye ansatte, side 82 og 83.

8 Grammatik og tekstgenre

Der er ikke tale om kommunikative opgaver, men snarere om forklarende oplysninger om anvendte grammatiske former eller tekstgenrer. Oplysningerne kommer på et tidspunkt, hvor kursisten allerede har arbejdet med de pågældende grammatiske former og/eller tekstgenrer. Det er bevidst. Det er først efter, at kursisten har dannet sig hypoteser om disse former/tekstgenrer, at det er hensigtsmæssigt at præsentere dem.

9 Gruppespil

Det er vigtigt, at læreren orienterer kursisterne om reglerne. Det første gruppespil (side 24 og 25) er todelt. I første omgang skal kursisterne udfylde sætningerne individuelt. Det er vigtigt at fortælle kursisterne, at de selv bestemmer, hvordan spørgsmålene kommer til at se ud. En betingelse for at spillet fungerer problemfrit er, at kursisterne danner spørgsmål, som kan besvares. Man skal helst undgå spørgsmål af typen: "Hvem sælger babyer?" Det andet gruppespil er mere enkelt, idet kursisterne skal svare på nogle færdiglavede spørgsmål. I dette gruppespil kræver svarene *grammatisk* korrekte spørgsmål. Kursisterne presses til at anvende *grammatisk* korrekte datidsformer af verber. Det er op til læreren at variere begge gruppespil. Han/hun kan f.eks. kræve, at kursisterne lander præcis på slutfeltet. Gør de ikke det, skal de flytte deres brik det overskydende antal felter tilbage.

Gæt og spil, side 24 og 25.
Svar og spil, side 46 og 47.

10 Internetopgaver

Internettet er et vigtigt værktøj i vores samfund – ikke mindst, når man søger job. Materialet tilbyder kursisterne at finde annoncer på internettet. Kursisterne plejer at vise stor interesse for internettet.

11 Dictogloss

Materialet indeholder en enkel dictogloss (side 60). Dictoglossen er en kommunikativ aktivitet, som inddrager alle fire færdigheder (læse, tale, lytte og skrive). Opgavens fire tekster bliver afspillet hele tre gange på hjemmesiden.

Første gang skal kursisterne prøve at forstå historien og muligvis begynde at skrive enkelte stikord. Anden gang skal de prøve at skrive så meget, som de kan med henblik på senere gengivelse af teksten. Tredje gang forsøger de at have fat i detaljerne. Kursisterne har mulighed for at afspille teksterne i det uendelige (mulighed for differentiering i sprogligt uhomogene klasser). Det er vigtigt at huske kursisterne på, at opgaven *ikke* er en diktat. Opgavens mål er en personlig gengivelse af teksten med egne ord. I opsamlingsfasen er det afgørende, at der sker en videre bearbejdning af teksterne.

12 Sorteringsopgaver

Materialet indeholder en del sorteringsopgaver. Opgavernes mål kan være:

- at sætte ting i den rigtige rækkefølge.
- at gradere ting ud fra personlig overbevisning.
- at kategorisere ting i bestemte grupper under en hovedbetegnelse.
- at klassificere ting under kategorier, som ikke er givet på forhånd.

Materialet indeholder alle fire typer sorteringsopgaver.

Skriv i Sarahs kalender, side 9.

Find den rigtige rækkefølge, side 12 og 13.

Udfyld boksene, side 34 og 35.

Sorter verberne, side 39.

Sorter jobbene, side 59.

Skriv i gruppen, side 69.

Skriv mindst én fordel og én ulempe ved jobbet, side 70.

Job i klassen, side 71.

Sorter sætningerne, side 72 og 73.

Forslag til projekter

Hvert af de tre emneforløb i **Projekt dansk – Arbejde** introducerer projektarbejde. I det følgende følger tre forslag til projekter, som kan gennemføres i forlængelse af materialets tre delemner.

De tre forslag – med tilhørende opgaveark – er eksempler på projekter udtaget fra **”På vej mod et nyt sprog”** af **Judith Parsons** og **Peter Junge** udgivet af Holbæk Sprogcenter Forlag – ISBN 87-990865-0-6.

Delemne 1 kan suppleres med projektet: **Hvem gør hvad i hjemmet? 2**

Delemne 2 kan suppleres med projektet: **Her er mit eget CV.**

Delemne 3 kan suppleres med projektet: **En jobsamtale.**

★ angiver sværhedsgraden, hvor én stjerne er nemmest og tre stjerner sværest.

Hvem gør hvad i hjemmet? 2

Fokusområder: At øge kursisternes bevidsthed om deres kulturelle baggrund og dens betydning. At udvide kursisternes bevidsthed om, hvordan rollerne i familien fordeles/forandres. At øge kursisternes bevidsthed om stereotyper, og hvordan de kan påvirke vores syn på andre. At træne spørgeteknik – spørgsmål og svar. At træne interviewteknik samt at arbejde med statistik.

Tidsramme: 3 x 2 lektioner a 45 minutter over tre mødegange.

Materialer: (Se eks. på opgaveark på hjemmesiden www.paa-vej.dk)
(Se bilag 1 med tips til interview på hjemmesiden www.paa-vej.dk)
Listen over udsagn (opgaveark) kan læreren bruge som inspiration under brainstormingen og ved udarbejdelse af spørgeskemaet.

Før-fase:

1. Kursisterne laver brainstorming ud fra spørgsmålet:
"Hvilke arbejdsopgaver er der i hjemmet?"
2. Forslag skrives op på tavlen, og der udarbejdes en liste, som hænges op i klassen.
3. Kursisterne udfylder i fællesskab listen med hvem, der laver de forskellige opgaver hjemme hos dem:
Er det manden, kvinden og/eller børnene?
4. Der udarbejdes et søjlediagram over hvem, der laver hvad i kursisternes hjem. Diagrammet hænges op i klasseværelset.

I klassen:

1. Inspirationslisten og listen fra brainstormingen omskrives til et spørgeskema.
2. Kursisterne får 10 minutter til enkeltvis at udfylde skemaet med, hvordan de tror, at opgaverne fordeles mellem mænd, kvinder og børn i danske hjem. Der udarbejdes et søjlediagram.
3. Kursisterne får et nyt skema og sendes enkeltvis eller i par ud i byen for at interviewe en dansker og udfylde skemaet.
4. Tilbage i klassen laver de et nyt søjlediagram med deres resultater.

Efter-fase:

1. Kursisterne sammenligner de tre søjlediagrammer og diskuterer kort forskelle og ligheder.
 - a. *Svarer resultaterne til deres forventninger – hvorfor/hvorfor ikke?*
 - b. *Hvor er der forskelle og hvor er der ligheder – hvorfor?*
2. Holdet diskuterer holdninger til kønsroller ud fra deres resultater.

Bemærkninger: Opgavearket kan hentes på hjemmesiden www.paa-vej.dk

Bilag 1 "Råd og vink til et godt interview" kan hentes på hjemmesiden www.paa-vej.dk

Hvem gør hvad i hjemmet? 2

Spørgeskema

Sæt et kryds (x) ved hvem, der normalt laver opgaven i hjemmet.
Der kan evt. sættes flere kryds ved hvert udsagn.

	<u>Mænd</u>	<u>Kvinder</u>	<u>Børn</u>
At vaske tøj	☐	☐	☐
At lægge tøj sammen	☐	☐	☐
At...	☐	☐	☐
At lave mad	☐	☐	☐
At dække bord	☐	☐	☐
At vaske op	☐	☐	☐
At...	☐	☐	☐
At lave te/kaffe	☐	☐	☐
At smøre madpakker	☐	☐	☐
At...	☐	☐	☐
At støve af	☐	☐	☐
At gøre badeværelset rent	☐	☐	☐
At...	☐	☐	☐
At købe ind	☐	☐	☐
At tømme skraldespand	☐	☐	☐
At...	☐	☐	☐
At male	☐	☐	☐
At rydde sne	☐	☐	☐
At lave havearbejde	☐	☐	☐
At...	☐	☐	☐

Her er mit eget CV

Fokusområder:	At øge kursisternes kendskab til opbygning og indhold af et CV. At øge kursisternes viden om afviklingen af en jobsamtale. At træne kursisternes håndskrivning og skrivning af eget CV. At arbejde med tekstbehandling på computer.
Tidsramme:	2 x 2 lektioner a 45 min. fordelt på to mødegange (afhængig af antallet af kursister på holdet).
Materialer:	En "personalechef" som har tid til at læse CV'erne, at gennemføre jobsamtalerne og at give individuel tilbagemelding/feedback.
Før-fase:	Opbygning, indhold og layout af forskellige typer CV gennemgås og diskuteres – fordele og ulemper overvejes.
I klassen:	<p><u>Første mødegang:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Kursisterne skriver deres eget CV. CV'et skrives først i hånden, redigeres og skrives derefter ind på computer i studiecentret. CV'erne samles sammen og afleveres til "personalechefen". Kursisterne får at vide, at næste mødegang skal nogle af dem til jobsamtale, men at alle bør forberede sig på det. Fælles snak om hvordan man kan forberede sig på en jobsamtale. <p><u>Anden mødegang:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 4-6 kursister vælges tilfældigt til at gennemføre en jobsamtale med "personalechefen" på baggrund af deres CV. "Personalechefen" har læst alle CV'erne som forberedelse til jobsamtalerne.
Efter-fase:	<ol style="list-style-type: none"> Kursisterne evaluerer jobsamtalerne i fællesskab på holdet. <ol style="list-style-type: none"> <i>Hvordan gik de?</i> <i>Hvad gik godt?</i> <i>Hvad gik knapt så godt?</i> <i>Var du forberedt godt nok til samtalen? Etc.</i> Personalechefen giver en general tilbagemelding til kursisterne i fællesskab samt en individuel vejledning.
Variationer:	<p>Variation 1</p> <p>"Sælg dig selv" – lad 3-4 kursister trække det samme kort med en beskrivelse af en person inkl. hans/hendes CV. De skal så "sælge" sig selv bedst muligt til holdet som den person.</p>
Bemærkninger:	<p>Jobsamtalerne kan foregå i klassen foran alle de andre kursister eller samtalerne kan optages på video i et tilstødende lokale, og eksempler kan vises og gennemgås fælles på holdet.</p> <p>TV2's program om forberedelse til jobsamtale ("Jobbet er dit" 1-8). Arbejde 2 er en god øvelse som introduktion til denne øvelse.</p>

En jobsamtale

Fokusområder: At forberede kursisterne på en jobsamtale. At træne spørgeteknik – spørgsmål og svar. At arbejde med argumentationsteknik.

Tidsramme: 2-3 lektioner a 45 min.

Materialer: (Se eks. på opgaveark til opgave 5 på hjemmesiden www.paa-vej.dk)
Kopi af stillingsannoncen og et sæt med ansøgningerne og CV'erne til alle kursisterne fra øvelsen Arbejde opgave 5 – Hvem vil du ansætte?

Før-fase: 1. Øvelsen følger efter øvelsen: Arbejde opgave 5 – Hvem vil du ansætte?

I klassen:

1. Ansættelsessamtalerne spilles som rollespil på klassen. Tre kursister påtager sig rollerne som dem, der har skrevet ansøgningerne, og to kursister vælges som et ansættelsesudvalg.
2. Resten af kursisterne deles i to grupper: den ene gruppe hjælper de tre ansøgere med at forberede sig til jobsamtalen, og den anden gruppe hjælper de to i ansættelsesudvalget med at forberede spørgsmål til de tre ansøgere.
3. Herefter gennemføres ansættelsessamtalerne på klassen, mens resten af kursisterne overværer samtalerne.
4. "Ansøgerne" venter uden for klassen og kommer ind én ad gangen til ansættelsesudvalget som interviewer dem. Efter jobsamtalen forlader de igen klasseværelset.
5. Når alle samtalerne er gennemført, finder ansættelsesudvalget frem til, hvem de vil ansætte.

Efter-fase:

1. De tre ansøgerne kaldes ind og ansættelsesudvalget fortæller, hvem de vil ansætte.
2. Hele klassen diskuterer de tre samtaler og afgørelsen.
 - a. *Var det den rigtige afgørelse?*
 - b. *Hvad gik godt?*
 - c. *Hvad gik knapt så godt?*

Variationer: **Variation 1:**
Samtalerne kan optages på video, som efterfølgende kan bruges til at analysere samtalerne, hvor de tre kandidater kan kommentere hinanden positivt – *Hvad gik godt og hvorfor?*

Bemærkninger: Se evt.: Arbejde, opgave 3 samt Værdier og normer, opgave 7

Opgavearket fra opgave 5 kan hentes på hjemmesiden www.paa-vej.dk

Hvem vil du ansætte?

3 personer er udtaget til samtale om en stilling som køkkenassistent på Ungdomsskolen Vesterly.

Ansættelsesudvalget skal nu finde frem til den mest egnede til stillingen. I skal i ansættelsesudvalget diskutere og blive enige om, hvilken ansøgning der er den bedste og begrunde jeres valg.

I ansættelsesudvalget skal I ikke alene kigge på ansøgerens faglige kvalifikationer, men også deres erhvervs erfaring, deres familiesituation, deres fritidsinteresser og "personen bagved".

Køkkenassistent

Ungdomsskolen Vesterly søger en køkkenassistent
pr. 1. oktober 2003.

Du skal være frisk, have godt humør
og kunne lide at arbejde blandt unge mennesker.

Vi laver mad til 120 personer hver dag.

Du skal påregne at arbejde hver anden weekend
samt have en ugentlig aftenvagte.

Ud over køkkenlederen er der 1 køkkenlederelev
og 1 køkkenassistent ansat.
2 efterskoleelever hjælper med i køkkenet
hver dag.

Yderlige oplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til
køkkenleder Margit Hansen,
tlf. 97 42 43 44 mellem kl. 10 og 14 på hverdage.

Skriftlig ansøgning sendes
inden den 15. september 2003 til:

Ungdomsskolen Vesterly
Vestervej 10, 7500 Holstebro
Tlf. 97 94 20 99

Mirsada Begovic * Bredgade 14, 2.th., 7500 Holstebro * Tlf.: 96 40 10 10

Vesterly Ungdomsskole
Vestervej 10
7500 Holstebro
Att.: Margit Hansen

Holstebro, den 8. september 2003

Vedr.: stilling som køkkenassistent

Jeg har set Deres stillingsannonce for en køkkenassistent på AF's Jobnet. Jeg synes, det er lige noget for mig, så derfor sender jeg denne ansøgning.

Jeg hedder Mirsada, og jeg er 45 år gammel, gift og har 2 børn. Jeg er født og opvokset i Bosnien & Hercegovina. Jeg kom til Danmark i 1997 og har gået på Sprogcenter Holstebro, hvor jeg lærte dansk i et par år. Derudover har jeg været i praktik to gange, først i en børnehave og senest hos Kwickly i Holstebro. Jeg var glad for at være i praktik, men jeg vil meget gerne have et fast arbejde

Fra mit hjemland har jeg erfaring med at arbejde som køkkenassistent. Jeg har arbejdet i en kantine på en stor fabrik i Mostar i 10 år. Der arbejdede ca. 150 mennesker på fabrikken, og i køkkenet lavede vi dagligt varm mad, som vi solgte i kantinen. Jeg har taget grundforløbet levnedsmiddel for køkken, hotel og levnedsmiddel. Jeg har også taget det første skolemodul i uddannelsen som køkkenassistent, men var desværre nødt til at opgive uddannelsen, da min mand blev alvorligt syg. Jeg har desuden været i praktik hos Kwickly, hvor jeg arbejdede i deres Bistro, hvor jeg var med til at tilberede mad, at betjene et kasseapparat og yde service over for kunderne. Jeg var meget glad for den tætte kontakt med kunderne, især de unge, som var med til at skabe en god atmosfære i Bistron.

I min fritid laver jeg meget håndarbejde, specielt broderi, og jeg går til gymnastik. Jeg er også leder for en folkedansetrop for børn og unge, som optræder med bosnisk folkedans og sang. Derudover tilbringer jeg min tid sammen med min familie og venner.

Jeg håber, at jeg kan få lejlighed til at fortælle mere om min selv ved en personlig samtale.

Med venlig hilsen

Mirsada Begovic

Bilag: dataliste

Dataliste

Profil: 45 år
Gift
2 børn på 20 og 17
Jeg er stabil, pligtopfyldende, kvalitetsbevidst og god til at snakke med mennesker

Erhvervserfaring: Danmark:

nov. 2002 – juli 2003	Kvickly, Holstebro - praktik assistent i Bistro: forberedelse af mad, oprydning og opvask og kundebetjening
aug. 2001 – april 2002	Holstebro Tekniske Skole – grundforløb i levnedsmiddel samt første skolemodul i uddannelsen som køkkenassistent
sept. 2000 - jan. 2001	Æblehavebørnehave, Holstebro - praktik medhjælper: børnepasning, oprydning og opvask

Bosnien & Hercegovina:

1993-1997	Borgerkrig, flygtningelejr i Slovenien inden familiesammenføring i 1997
1983-1993	Jakupovic Elektronik, Mostar køkkenassistent: forberedelse af mad, oprydning og opvask, servering og kassebetjening
1979-1983	Drakovic Beklædning, Mostar syerske

Skole/uddannelse: Danmark:

1997– 2000	Sprogcenter, Holstebro afsluttet med Almenprøve 2
------------	--

Interesser: håndarbejde, gymnastik, bosnisk dans og musik

Til:
Vesterly Ungdomsskole
Vestervej 10
7500 Holstebro
Att.: Marit Hansen

Holstebro, den 7. september 2003

Vedr.: stilling som køkkenassistent

Med henvisning til annoncen i Holstebro Dagblad d. 6. september, vil jeg gerne ansøge om stillingen som køkkenassistent.

Jeg er en kvinde på 45 år, gift med Børge, som er landmand. Sammen har vi to store piger. I de seneste år har jeg arbejdet som dagplejemor og derudover hjulpet til her på gården med regnskaberne. Nu vil jeg gerne ud på arbejdsmarkedet igen.

Før jeg blev dagplejemor arbejdede jeg i 15 år på Plejehjemmet Elmely som køkkenassistent. Desværre blev plejehjemmet nedlagt og lavet om til kollegium. Jeg kunne godt lide arbejdet som køkkenassistent, da der var mange forskellige opgaver og et højt arbejdstempo. Jeg kan godt lide at have "mange bolde" i luften og arbejde tæt sammen med andre mennesker. Jeg er vant til at have med børn og unge at gøre. De skiftende arbejdstider passer mig fint, da både min mand og mine piger er gode til at hjælpe til herhjemme.

Jeg glæder mig til at høre fra Jer.

Med venlig hilsen

Jytte Sørensen

Bilag: dataliste

Dataliste

Navn: Jytte Sørensen
Adresse: Byskovvej 35, 7500 Holstebro
Tlf.nr.: 97 10 57 60
Civilstand: Gift med Børge Sørensen
2 piger på 15 & 18 år
Fødselsdato: 10 05 58

Skolegang: 1975: Realeksamen fra Sct. Jørgensskole i Holstebro

Arbejdserfaring: 1990-2003: Dagplejemor
1975-1990: Køkkenassistent på Plejehjemmet Elmely

Kursus: 1992: 14 dages kursus i små - børns pædagogik
1985-1990: Aftenskolekursus i bogføring
1983: 3 ugers kursus i ernæring
1980: 4 ugers kursus i diabeteskost
1976: 1 uges kursus i hygiejne og rengøring

Fritidsinteresser: Samvær med min familie
Motionsgymnastik
Håndarbejde
Bankospil
Rejser i Europa

Udskrifter af lytteøvelser

Sarahs hverdag

Kig på billederne i et minut. Du skal høre en tekst 2 gange. Første gang skal du prøve at forstå, hvad historien handler om. Anden gang hører du historien med pauser. Lyt og skriv nummer ved billederne, så rækkefølgen passer til teksten. Der er to billeder, du ikke skal bruge.

Du skal høre om Sarahs hverdag.

Sarah er sygeplejerske. Hun arbejder på Rigshospitalet i København. Hun fik jobbet for et år siden. Sarah har altid været et vanemenneske. Hun elsker rutiner. Hun står op hver dag klokken 7.00. Hun har tre vækkeure i sit soveværelse.

Så spiser hun morgenmad. Hun plejer at spise cornflakes med skummetmælk og frugt. Hun spiser altid et æble eller en pære. Sarah spiser ret sundt. Det er måske, fordi hun ved, at man kan blive syg af at spise usundt. Hendes far døde af mavekræft for et år siden.

Sarah plejer at køre i bil til arbejde, men hendes bil blev stjålet for en måned siden. Hun har ikke købt en ny endnu, så for øjeblikket tager hun bussen. Turen tager ca. ti minutter. Hun tager bussen klokken 8.00 for ikke at komme for sent.

Sarah spiser frokost ved 13-tiden. Maden i kantinen er ikke så spændende, og den er lidt fed. Så hun tager en madpakke med. Efter frokost læser hun e-mails. Hun vil læse sine e-mails. Ellers kan hun ikke slappe af. Alle hendes kolleger synes, det er underligt, men Sarah er ligeglad.

Hun har fri ved 16-tiden. Så tager hun bussen hjem. På vejen køber hun ind i supermarkedet. Det gør hun hver dag. Hun hader at købe ind om aftenen. Der er for mange mennesker, synes hun. Folk har bare for travlt og er stressede. Hun hader at stresser rundt i butikkerne.

Om aftenen slapper hun af. Hun plejer at ringe til sin mor, som bor i Århus. Moren var ikke så glad for, at Sarah fik et job i København. Moren, som også er sygeplejerske, prøvede at finde et job til Sarah på et hospital i Århus. Men Sarah ville helst ikke arbejde samme sted som sin mor.

Lyt igen med pauser. Du skal høre om Sarahs hverdag.

Billede 1

Sarah er sygeplejerske. Hun arbejder på Rigshospitalet i København. Hun fik jobbet for et år siden. Sarah har altid været et vanemenneske. Hun elsker rutiner. Hun står op hver dag klokken 7.00. Hun har tre vækkeure i sit soveværelse.

Billede 2

Så spiser hun morgenmad. Hun plejer at spise cornflakes med skummetmælk og frugt. Hun spiser altid et æble eller en pære. Sarah spiser ret sundt. Det er måske, fordi hun ved, at man kan blive syg af at spise usundt. Hendes far døde af mavekræft for et år siden.

Billede 3

Sarah plejer at køre i bil til arbejde, men hendes bil blev stjålet for en måned siden. Hun har ikke købt en ny endnu, så for øjeblikket tager hun bussen. Turen tager ca. ti minutter. Hun tager bussen klokken 8.00 for ikke at komme for sent.

Billede 4

Sarah spiser frokost ved 13-tiden. Maden i kantinen er ikke så spændende, og den er lidt fed. Så hun tager en madpakke med. Efter frokost læser hun e-mails. Hun *vil* læse sine e-mails. Ellers kan hun ikke slappe af. Alle hendes kolleger synes, det er underligt, men Sarah er ligeglad.

Billede 5

Hun har fri ved 16-tiden. Så tager hun bussen hjem. På vejen køber hun ind i supermarkedet. Det gør hun hver dag. Hun hader at købe ind om aftenen. Der er for mange mennesker, synes hun. Folk har bare for travlt og er stressede. Hun hader at stresse rundt i butikkerne.

Billede 6

Om aftenen slapper hun af. Hun plejer at ringe til sin mor, som bor i Århus. Moren var ikke så glad for, at Sarah fik et job i København. Moren, som også er sygeplejerske, prøvede at finde et job til Sarah på et hospital i Århus. Men Sarah ville helst ikke arbejde samme sted som sin mor.

En sindssyg dag

Peter Munck er bankassistent. Han er regnskabschef i Århus Bank. Det har han været de sidste 20 år af sit liv. Han er 50 år gammel og bor stadigvæk hos sin mor. Han har aldrig været gift, og han har ingen kæreste.

Peter elsker rutiner.

Han står op hver dag præcis klokken 7.00. Han går i bad i et kvarter og vasker hår i fem minutter. I alt 20 minutter. Ikke mere, ikke mindre.

De sidste 20 år har han haft det samme arbejdstøj på. Hans fars grå jakkesæt. Skjorten er hvid og nystrøget – af mor selvfølgelig!

Han spiser morgenmad – som hans mor laver – præcis klokken 8.00. Han spiser det samme morgen efter morgen: 100 gr. yoghurt med jordbær. Han spiser en appelsin, som mor skræller (Peter kan ikke lide at få snavsede hænder) og drikker en kop frisk kaffe med skummetmælk og 2 ½ sukkerknald. Sådan skal kaffe være.

Så tager han på arbejde. Hver dag tager han bussen klokken 8.35. Turen tager præcis 20 minutter. Han ankommer lidt i 9.00, lige før Hr. bankdirektør Larsen åbner for personalet. I dag er det fredag den 4. januar 2010. Den dag ligner bare en dag som alle andre. En perfekt dag. Alligevel føler Peter, at noget er anderledes. Han kan bare ikke sige hvad det er. De første kunder plejer at komme klokken 10.00. Sådan er det hver dag og sådan skulle det være. Dagen går stille og roligt med de sædvanlige kunder: Travle forretningsmænd, fattige studerende og langsomme gamle damer.

Pludselig sparker to mænd døren ind. De har geværer med. Man kan ikke se deres ansigter, fordi de har masker på. Den ene røver råber "Hænderne op! Dette er et røveri!"

Alle ansatte råber og skriger og prøver at flygte, men ikke Peter.

Han bliver bare siddende på sin plads.

Så trykker han på alarmknappen. "Hvorfor skal jeg spille helt?" tænker han. "Hvad er der dog galt med mig?"

Men den største og farligste af de to røvere har set ham trykke på knappen. Han løber hen mod Peter og truer ham med sit gevær. Men Peter er ikke bange og stirrer ham direkte ind i øjnene. Røveren bliver lidt bange og går væk fra Peter.

Så kommer politiet. De arresterer straks de to røvere og kører dem væk i en politibil. Peter er dagens helt. Det er ham, der har ringet til politiet. Han har reddet dem alle sammen... og pengene. Han kan ikke tro det. Det kan personalet heller ikke.

Peter, den kedelige bankassistent... det kan ikke passe. Men jo. Han er en helt.

Direktør Larsen bliver fyret, fordi han løb væk og gemte sig i bankens kantine. Peter bliver udnævnt til den nye bankdirektør en uge senere.

Nu er det slut med den gamle hverdag og de samme rutiner.

Nu skal han have en ny hverdag med masser af udfordringer.

Så vågner Peter pludselig af sin drøm. Han skriger så højt, at han vækker sin mor.

Puha! Det var bare et mareridt.

Hverdagen og job

*Kig på billederne i et minut. Lyt til de 6 dialoger.
Skriv nummer ved billederne.
Der er to billeder, du ikke skal bruge.*

Interview 1

Kvinde: Hvor kommer du fra?
Mand: Jeg kommer fra Tyrkiet.
Kvinde: Hvor længe har du arbejdet for dit firma?
Mand: Åh, ca. tre år.
Kvinde: Hvad kræver dit job?
Mand: Man skal have erhvervskørekort. Og så skal man have en ren straffeattest.
Man skal også arbejde i weekenden eller om aftenen. Det kan jeg ikke lide.

Interview 2

Kvinde: Hvordan er din hverdag?
Mand: Vi har åbent fra klokken 7.00 til 18.00 hver dag. Vi har lukket om søndagen.
Kvinde: Hvorfor har I åbent så tidligt?
Mand: Mange mennesker cykler til arbejde. Så de kommer og henter deres cykler før de tager af sted på arbejde. Det er en god service, vi yder, synes jeg.
Kvinde: Er du alene i butikken?
Mand: Nej, jeg har en lærling, der hjælper mig fra klokken 8.00 til 14.00. Der er mange ting, han skal lære om cykler og mekanik.

Interview 3

Kvinde: Hvor længe har du haft dit job?
Mand: Åh! Ca. tre måneder?
Kvinde: Hvad er dine arbejdstider?
Mand: De skifter meget. Jeg arbejder typisk fra klokken 16.00 til 20.00. Jeg går i skole om dagen. Jeg læser til pædagog. Vi har mest travlt mellem klokken 16.00 og 19.00, fordi alle skal købe ind. Det kan være meget stressende. Alle skal hjem og lave mad.

Interview 4

Kvinde: Er du ejeren?
Mand: Ja, det er jeg.
Kvinde: Hvor længe har du været selvstændig?
Mand: Åh! I et par år, tror jeg. Jeg havde mit eget pizzeria før. Jeg sparede nogle penge op og købte så den her kiosk.
Kvinde: Er det spændende?
Mand: Det synes jeg. Man skal have styr på en masse ting: Regnskab, varer, levering, tipsmaskinen osv.
Kvinde: Hvad kan du ikke lide ved dit job?
Mand: Arbejdstiderne. Jeg åbner butikken klokken 8.00 om morgenen og har fri ved en 2-tiden om natten. Det er hårdt. Min kone siger, jeg er gift med mit job.

Interview 5

Mand: Er du ejeren?

Kvinde: Nej, det er min fars butik.

Mand: Hvornår lukker I i dag?

Kvinde: Klokken 16.00. Vi åbner klokken 5.00 om morgenen. Så man skal være morgenfrisk. Min far starter klokken 24.00 – om natten altså. Jeg møder klokken 4.00 og stiller varerne på plads. De første kunder kommer klokken 6.00. Det er typisk rengøringsfolk eller taxachauffører.

Mand: Kan du nævne én positiv ting ved dit job?

Kvinde: Jeg får gratis morgenmad.

Interview 6

Kvinde: Er du ikke træt?

Mand: Jo, jeg stod op klokken 2.00 i morges. Jeg trænger til at komme hjem og sove.

Kvinde: Hvad kræver dit job?

Mand: Man skal være fleksibel. Nogle gange arbejder jeg om aftenen, når alle kontorfolk har fået fri. Andre gange skal jeg op klokken 2.00, ligesom i dag. Man skal også være god til at samarbejde med sine kolleger.

Kvinde: Kræver dit job nogen bestemte kvalifikationer?

Mand: Nej, jeg var på kursus sidste år. Vi skulle lære en masse om, hvordan man undgår rygskader. Vi lærte også noget om farlige rengøringsmidler og nye redskaber. Det var ret spændende.

Syg af stress

Læs spørgsmålene. Du skal høre en tekst 2 gange. Første gang du lytter, skal du prøve at forstå, hvad historien handler om. Anden gang hører du historien med pauser. Sæt kryds under det rigtige svar.

Mit navn er Nina Larsen. Jeg arbejder i et stort forsikringselskab. Det har jeg gjort i snart ti år. For et år siden skiftede jeg afdeling og fik lige pludselig meget travlt. Det var spændende og sjovt at prøve alle de nye ting. Men jeg fik for meget at lave. Så meget, at jeg begyndte at tage noget arbejde med hjem.

Jeg kan huske, at alt var meget nemmere for ti år siden. Vi sendte breve og ringede til vores kunder. Nu skal man svare på 100 e-mails om dagen. Der er internet, hjemmeside og jeg ved ikke hvad.

I starten var jeg bare sekretær. Jeg havde nogle bestemte opgaver. Men så fik jeg mere og mere ansvar og mere og mere at lave. Jeg skulle lige lave det her og lige tjekke det der. Jeg fik bare dobbelt så meget at lave. Min hverdag blev mere hektisk. Jeg glemte at sige "Nej, det har jeg ikke tid til!".

Det blev sværere at blive færdig med mit arbejde på kontoret. Så en del af det kom med hjem i tasken, og jeg sad tit hjemme og arbejdede til sent om aftenen. I lang tid prøvede jeg at lave mine opgaver mellem otte og ti om aftenen. Men jeg faldt i søvn i sofaen. Jeg var så træt. Så jeg tog på arbejde næste dag med dårlig samvittighed. Selv om jeg var sammen med min familie, tænkte jeg på arbejde hele tiden. Mit arbejdsliv var det vigtigste, og det gik ud over mit familieliv.

Fredagen var den mest stressende dag. Jeg tog meget arbejde med hjem. På den ene side glædede jeg mig til weekenden... at jeg skulle se min familie. På den anden side brugte jeg hele weekenden på mit job.

Jeg tror, jeg var en meget dårlig mor. Der gik lang tid, før min krop sagde "stop". Jeg meldte mig syg en dag, fordi jeg havde migræne. Den dag sad jeg hjemme ved computeren og skulle læse nogle mails. Og så begyndte jeg at græde. Jeg havde fået en depression.

Jeg havde det meget dårligt i tre måneder. Jeg blev sygemeldt. Efter tre måneder, ringede jeg til min chef og ville snakke med ham om mit job i den nye afdeling. Min chef var meget flink. Han kunne sagtens forstå problemet. Nu har jeg en praktikant til at hjælpe mig.

Nu har jeg det meget bedre. Arbejdet skal blive på kontoret.

Jeg bruger mere tid med familien. Når jeg er hjemme, har jeg fri. Man skal huske at lytte til sig selv og sige "Nej!". Jeg har fået mit familieliv tilbage, og jeg kan mærke, at jeg er meget mere glad.

Lyt igen med pauser.

Spørgsmål 1: Hvor arbejder Nina Larsen?

Mit navn er Nina Larsen. Jeg arbejder i et stort forsikringselskab. Det har jeg gjort i snart ti år. For et år siden skiftede jeg afdeling og fik lige pludselig meget travlt. Det var spændende og sjovt at prøve alle de nye ting. Men jeg fik for meget at lave. Så meget, at jeg begyndte at tage noget arbejde med hjem.

Jeg kan huske, at alt var meget nemmere for ti år siden. Vi sendte breve og ringede til vores kunder. Nu skal man svare på 100 e-mails om dagen. Der er internet, hjemmeside og jeg ved ikke hvad.

Spørgsmål 2: Hvad laver Nina?

I starten var jeg bare sekretær. Jeg havde nogle bestemte opgaver. Men så fik jeg mere og mere ansvar og mere og mere at lave. Jeg skulle lige lave det her og lige tjekke det der. Jeg fik bare dobbelt så meget at lave. Min hverdag blev mere hektisk. Jeg glemte at sige "Nej, det har jeg ikke tid til!".

Spørgsmål 3: Hvornår arbejdede Nina hjemme?

Det blev sværere at blive færdig med mit arbejde på kontoret. Så en del af det kom med hjem i tasken, og jeg sad tit hjemme og arbejdede til sent om aftenen. I lang tid prøvede jeg at lave mine opgaver mellem otte og ti om aftenen. Men jeg faldt i søvn i sofaen. Jeg var så træt. Så jeg tog på arbejde næste dag med dårlig samvittighed. Selv om jeg var sammen med min familie, tænkte jeg på arbejde hele tiden. Mit arbejdsliv var det vigtigste, og det gik ud over mit familieliv.

Spørgsmål 4: Hvorfor meldte hun sig syg?

Fredagen var den mest stressende dag. Jeg tog meget arbejde med hjem. På den ene side glædede jeg mig til weekenden... at jeg skulle se min familie. På den anden side brugte jeg hele weekenden på mit job.

Jeg tror, jeg var en meget dårlig mor. Der gik lang tid, før min krop sagde "stop". Jeg meldte mig syg en dag, fordi jeg havde migræne. Den dag sad jeg hjemme ved computeren og skulle læse nogle mails. Og så begyndte jeg at græde. Jeg havde fået en depression.

Spørgsmål 5: Hvad var løsningen?

Jeg havde det meget dårligt i tre måneder. Jeg blev sygemeldt. Efter tre måneder, ringede jeg til min chef og ville snakke med ham om mit job i den nye afdeling. Min chef var meget flink. Han kunne sagtens forstå problemet. Nu har jeg en praktikant til at hjælpe mig.

Nu har jeg det meget bedre. Arbejdet skal blive på kontoret.

Jeg bruger mere tid med familien. Når jeg er hjemme, har jeg fri. Man skal huske at lytte til sig selv og sige "Nej!". Jeg har fået mit familieliv tilbage, og jeg kan mærke, at jeg er meget mere glad.

Jans livshistorie

Læs spørgsmålene. Du skal høre en tekst 2 gange. Første gang du lytter, skal du prøve at forstå, hvad historien handler om. Anden gang hører du historien med pauser. Sæt kryds under det rigtige svar.

Jans forældre flyttede til USA i 1916. Jan blev født i 1920. Familien flyttede fra Danmark, fordi faren ikke kunne finde job. Det var en stor, men nødvendig beslutning. Moren havde ingen uddannelse. Faren var ingeniør.

I begyndelsen var det svært for Jans far at finde job, men efter et par måneder fik han job på en lastbilfabrik. Han arbejdede hårdt og tjente gode penge. Jan gik i skole som alle andre børn i USA. Han talte engelsk i skolen og dansk derhjemme. Jan ville ikke arbejde på fabrik. Han ville være soldat.

Da USA kom i krig, rejste Jan til Europa. Det var første gang han så Europa, selv om han var dansker. Han var en meget dygtig soldat og fik mange medaljer. Desværre blev han såret. Han blev indlagt på et hospital i Frankrig i 1945.

Dér mødte han en sød sygeplejerske, som hed Marianne. Marianne ville ikke flytte til USA, så de besluttede at blive i Frankrig. Efter krigen blev de gift. Et par år senere fik de deres første barn.

Jan tog aldrig tilbage til USA. Hans forældre besøgte ham nogle gange. Det var svært at rejse mellem USA og Europa på det tidspunkt. Jan fik et job som ingeniør på et kontor. Jan levede lykkeligt i Frankrig indtil sin død i 2005. Han blev 85 år.

Lyt igen med pauser.

Spørgsmål 1: Hvorfor flyttede Jans forældre til USA?

Jans forældre flyttede til USA i 1916. Jan blev født i 1920. Familien flyttede fra Danmark, fordi faren ikke kunne finde job. Det var en stor, men nødvendig beslutning. Moren havde ingen uddannelse. Faren var ingeniør.

Spørgsmål 2: Hvor arbejdede faren?

I begyndelsen var det svært for Jans far at finde job, men efter et par måneder fik han job på en lastbilfabrik. Han arbejdede hårdt og tjente gode penge. Jan gik i skole som alle andre børn i USA. Han talte engelsk i skolen og dansk derhjemme. Jan ville ikke arbejde på fabrik. Han ville være soldat.

Spørgsmål 3: Hvor rejste Jan hen?

Da USA kom i krig, rejste Jan til Europa. Det var første gang han så Europa, selv om han var dansker. Han var en meget dygtig soldat og fik mange medaljer. Desværre blev han såret. Han blev indlagt på et hospital i Frankrig i 1945.

Spørgsmål 4: Hvad lavede Jans kone?

Dér mødte han en sød sygeplejerske, som hed Marianne. Marianne ville ikke flytte til USA, så de besluttede at blive i Frankrig. Efter krigen blev de gift. Et par år senere fik de deres første barn.

Spørgsmål 5: Hvor døde Jan?

Jan tog aldrig tilbage til USA. Hans forældre besøgte ham nogle gange. Det var svært at rejse mellem USA og Europa på det tidspunkt. Jan fik et job som ingeniør på et kontor. Jan levede lykkeligt i Frankrig indtil sin død i 2005. Han blev 85 år.

Helenes historie

Kig på billederne i et minut. Du skal høre en tekst 2 gange. Første gang skal du prøve at forstå, hvad historien handler om. Anden gang hører du historien med pauser. Lyt og skriv nummer ved billederne, så rækkefølgen passer til teksten. Der er to billeder, du ikke skal bruge.

Du skal høre Helenes historie.

Helene kommer fra Århus. Da hun var 18 år, flyttede hendes familie til Finland. Hendes far, som arbejdede med computere, havde fået job hos IBM i Helsinki. Hun var meget ked af at rejse fra sine venner og sin hjemby.

Helene havde ikke lyst til at tage en uddannelse i Finland, så hun søgte job. Men det var svært at finde job, fordi hun ikke talte så godt finsk. Hun fik alligevel arbejde som cykelbud. Hun cyklede ca. 80 km om dagen. Hun kørte med post og pakker til store virksomheder. Hun elskede sit job.

Så mødte hun Mikael på et diskotek. Mikael var professionel cykelrytter. Ligesom Helene var han vild med at cykle. De dansede hele natten og besluttede at ses igen. De blev kærestes og flyttede sammen i Mikael's lejlighed.

Helene ville gerne flytte tilbage til Danmark for at læse på universitetet. Hun ville gerne læse til læge på Københavns Universitet. Det syntes Mikael var en god ide, så de flyttede til Danmark et par år senere. Mikael fik job som postbud, og Helene begyndte at læse til læge.

De blev gift tre år senere i en lille kirke i Jylland. Begge familier var til stede. Det var et meget hyggeligt bryllup. Mikael's familie var ikke så god til engelsk, så det var lidt svært at kommunikere. Men det gik godt alligevel.

Tre år efter brylluppet fik de deres første barn. Det var en pige. De prøvede at finde et navn, der passede både til dansk og finsk. De besluttede, at den lille pige skulle hedde Emilie. Det var Mikael's mormors navn. Helenes moster hed også Emilie. Så det passede meget fint.

Lyt igen med pauser. Du skal høre Helenes historie.

Billede 1

Helene kommer fra Århus. Da hun var 18 år, flyttede hendes familie til Finland. Hendes far, som arbejdede med computere, havde fået job hos IBM i Helsinki. Hun var meget ked af at rejse fra sine venner og sin hjemby.

Billede 2

Helene havde ikke lyst til at tage en uddannelse i Finland, så hun søgte job. Men det var svært at finde job, fordi hun ikke talte så godt finsk. Hun fik alligevel arbejde som cykelbud. Hun cyklede ca. 80 km om dagen. Hun kørte med post og pakker til store virksomheder. Hun elskede sit job.

Billede 3

Så mødte hun Mikael på et diskotek. Mikael var professionel cykelrytter. Ligesom Helene var han vild med at cykle. De dansede hele natten og besluttede at ses igen. De blev kærestes og flyttede sammen i Mikael's lejlighed.

Billede 4

Helene ville gerne flytte tilbage til Danmark for at læse på universitetet. Hun ville gerne læse til læge på Københavns Universitet. Det syntes Mikael var en god ide, så de flyttede til Danmark et par år senere. Mikael fik job som postbud, og Helene begyndte at læse til læge.

Billede 5

De blev gift tre år senere i en lille kirke i Jylland. Begge familier var til stede. Det var et meget hyggeligt bryllup. Mikael's familie var ikke så god til engelsk, så det var lidt svært at kommunikere. Men det gik godt alligevel.

Billede 6

Tre år efter brylluppet fik de deres første barn. Det var en pige. De prøvede at finde et navn, der passede både til dansk og finsk. De besluttede, at den lille pige skulle hedde Emilie. Det var Mikael's mormors navn. Helenes moster hed også Emilie. Så det passede meget fint.

Pelles CV

Lyt til historien og skriv Pelles CV.

Mit navn er Pelle Jensen. Jeg er 39 år gammel. Jeg er født den 23. maj 1970. Jeg bor på Duevej 21 i Kolding. Mit telefonnummer er 25 54 21 33. Jeg er gift og har to børn. De er 6 og 12 år gamle. Min kone hedder Birgitte. Hun arbejder som sygeplejerske i Kolding.

Jeg gik i folkeskolen i Kolding og blev færdig i 1984. Bagefter gik jeg på teknisk skole i 3 år og blev mekaniker i 1988. Jeg har altid været vild med biler og mekanik. Jeg kunne desværre ikke købe min egen bil, fordi jeg ikke havde noget job.

I 1989 blev jeg ansat i et lille taxafirma, der hedder Kolding Taxa.

Men jeg savnede at køre bil. Så i 1996 tog jeg erhvervskørekort eller taxakørekort, som man siger. Jeg var træt af at arbejde som bilmekaniker. Jeg sagde det til min chef, og han ansatte mig som taxachauffør. Det var i 1997.

Jeg arbejdede som taxachauffør i Kolding Taxa fra 1997 til 2009. Jeg var meget glad for det job. Men jeg kørte tit i weekenderne og om aftenen. Jeg blev træt af det, fordi jeg aldrig så min familie. Så jeg sagde op. Nu søger jeg et nyt job. Jeg vil helst arbejde fra mandag til fredag. Jeg hader især at arbejde om aftenen.

Fremtidsplaner

Du skal høre fire historier.

Du skal høre dem tre gange:

Første gang skal du prøve at forstå og huske historien.

Anden gang skal du skrive nøgleord eller korte sætninger.

Tredje gang skal du prøve at huske hele historien.

Skriv de fire historier i din gruppe.

Historie 1

Thomas' fremtidsplaner

Thomas læser til læge. Det tager lang tid at læse til læge. Hans far er læge, og hans mor arbejder på et apotek. Så det ligger til familien. Thomas har læst i fire år. Han mangler et par år endnu. Han har ikke lyst til at arbejde i Danmark. I hvert fald ikke lige med det samme. Han vil gerne arbejde i Afrika. Han vil gerne arbejde for Læger uden Grænser. Det er en organisation, der hjælper fattige mennesker over hele verden.

Historie 2

Mikkels fremtidsplaner

Mikkel læser til skuespiller. Han går på teaterskole i København. Han vil ikke arbejde inden for teater. Om tre måneder skal han rejse til USA. Han skal spille en lille rolle i en ny amerikansk film. Han er lidt nervøs, fordi det er hans første rigtige job. Derfor har han ikke så meget erfaring. Han vil købe sin billet næste måned. Det bliver dyrt, men han glæder sig til at rejse. Måske vil han søge job i USA.

Historie 3

Dorthes fremtidsplaner

Dorthe læser til pædagog. Hun elsker børn. Hun vil ikke ud at rejse endnu. Hun har ikke råd til at rejse, fordi hun sparer sammen til at købe en bil. Hun bliver færdig med sine studier til sommer. Hun skal besøge sin familie, som bor i Jylland. Hun skal bo hos sin søster i Ålborg. Bagefter vil hun leje en bil og køre rundt i Jylland med sin veninde.

Historie 4

Stines fremtidsplaner

Stine læser til sekretær. Hun bliver også færdig til sommer. Hun skal giftes til juli. Bagefter skal hun til Thailand med sin mand på bryllupsrejse. Hun håber, det bliver rigtig romantisk. De skal bo på en lille ø. De skal bade i det blå vand og spise eksotisk mad. Stine elsker varme og eksotiske lande. Så hun glæder sig helt vildt meget.